

**Random Onderwijs
Komingesprek!**

2012

Hiltje Rookmaker, directeur Leon van Gelder, Reitdiepcollege. Expert PO voor 'School aan Zet'

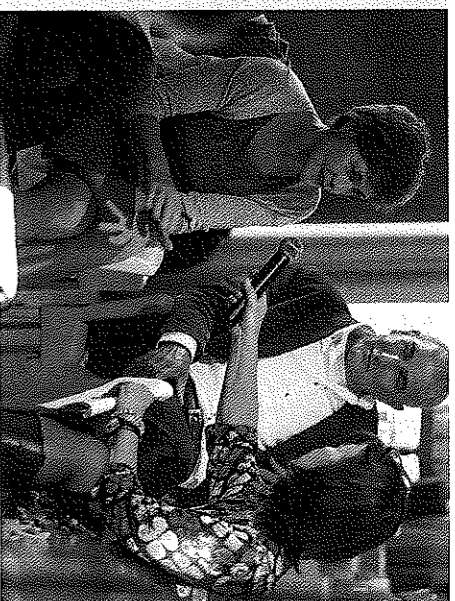
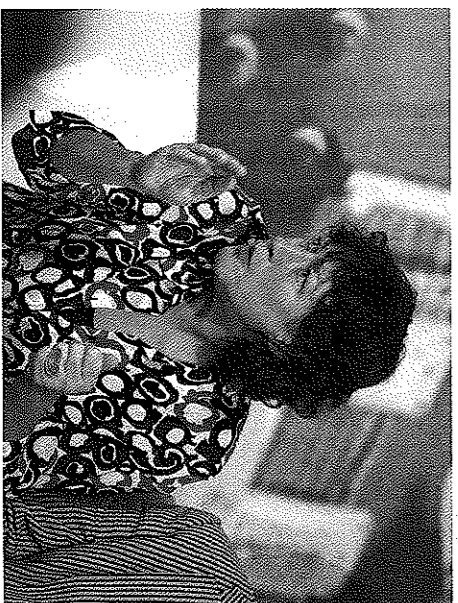
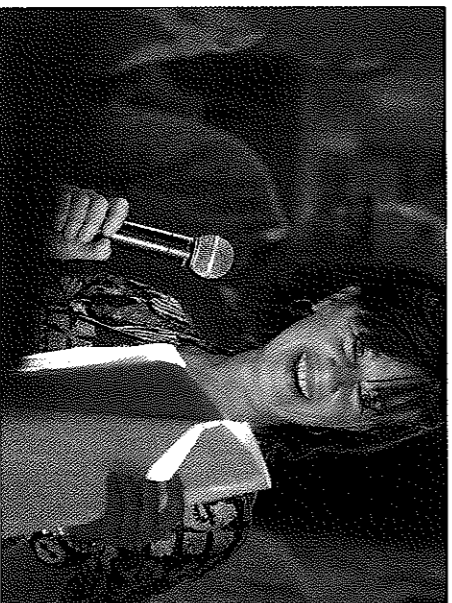
Onderwijs voorop
Groninger onderwijsstad, dat klinkt mooi, krachtig en kwalitatief goed. Het is niet zomaar een stad zoals andere steden, maar er gebeurt wat extra's op het gebied van onderwijs, ontwikkeling en groei. Dat blijkt ook uit de gesprekken op de Rondom Onderwijsavonden. Onderwijs staat voor het sterk maken van de maatschappij, leren doen we allemaal in scholen maar ook daar buiten. Iedereen die leert en ontwikkelt is bezig met groei en mogelijkheden. Door onderwijs speciale aandacht te geven creëer je mogelijkheden en ga je stralen.

Just door de samenwerking met elkaar, wat een stad en omgeving maakt, maak je onderwijs en groei steeds sterker met meer mogelijkheden. De blik vooruit, kijken naar wat wel kan, welke mogelijkheden er zijn. Niet werken met een rood potlood om aan te geven waar de fouten en tekortkomingen zitten, maar juist de groei en ontwikkelings stimuleren.

Een afspraak die daarin een rol zou kunnen spelen is dat leerlingen in het Groninger onderwijs, in principe, niet meer blijven zitten. Niet iets overdoen en nog een keer maar doorgaan, verder groeien en samen kijken hoe je hiaten weg kunt werken. Leerlingen stimuleren leerstof bij te werken en motiveren om te komen tot meer of andere leerdoelen. Zoals velen van ons weten is iets nog eens een keer doen minder stimulerend dan een andere weg, een nieuwe ontdekking een nieuwe mogelijkheid. Het gesprek hierover op de Rondom Onderwijs-avond vond ik mooi, met passie en betrokkenheid.

Laten wij trots zijn op wat wij in Groningen bereiken. Niet denken en uitvoeren met de mitsen en maren, maar juist met wat wel kan. De kansen die dat creëert. Denken vanuit mogelijkheden.
Door samenwerking met elkaar en elkaars ideeën uit te bouwen en kansen te creëren, met elkaar in gesprek gaan, elkaar aanscherpen en samen door te zetten. Zoals tijdens het gesprek op 26 juni in de Graansilo. Niet terugvallen in de waan van de dag en bestaande systemen.

Hiltje Rookmaker

Jeannette Doornenbal, lector Integraal Jeugdbeleid Hanzehogeschool Groningen

Groningen Onderwijsstad biedt onderwijs van wereldse kwaliteit
Als je bereid bent je eigen ideeën, overtuigingen, (voor)oordelen en ambities los te laten, kun je de ander ontmoeten. Je zelf ont-moeten om de ander te kunnen ontmoeten. Dat is de basis voor een goed gesprek. Daarnaast moest ik denken bij de bijeenkomst op 26 juni met onderwijsbestuurders uit de stad. Allemaal bestuurlijk en dikwijls ook persoonlijk betrokkenen bij het onderwijs in de stad, maar desalniettemin een bont gezelschap van mensen met verschillende achtergronden en een keur aan overtuigingen en ervaringen. Het doel was nadrukkelijk om geen debat te voeren vanuit stellingnames, maar te komen tot een gesprek om met elkaar te onderzoeken of en hoe Groningen onderwijsstad van Nederland zou kunnen worden. Een prachtige ambitie en een hartstikke goed initiatief waar de stad mee verder moet gaan. Want de werkelijkheid is weerbarstig: in de graansilo is het warm, buiten is het koud.

Er is dus een weg te gaan voordat Groningen, onze kleine grote stad, zich met recht onderwijsstad van Nederland mag noemen. Wat is daarvoor nodig? Het is geen ontrekkende beweging als ik zeg dat we om deze vraag te kunnen beantwoorden toch een gedeeld beeld moeten hebben van wat goed onderwijs is. Daar zijn we het volgens mij niet op voorhand over eens. Is goed onderwijs af te lezen aan gemiddeld hoge scores op taal en rekenen, aan het aantal vwo-ers en wo-ers dat het primair en secundair onderwijs aflevert, aan rendement, aan het gegeven dat er geen leerplichtig kind spijbelt of thuiszit hoe ernstig haar of zijn beperkingen ook zijn, dat er geen jongere uitvalt en de weg naar de arbeidsmarkt weet te vinden, dat kinderen de kans krijgen om te ontdekken wat ze kunnen en wie ze willen zijn? Groningen is in mijn beeld onderwijsstad als we erin slagen om de drie functies van onderwijs te realiseren: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. De basis - aanleren van basisvaardigheden - moet goed zijn; Roel Bosker wijst er terecht op dat de basis niet op orde is. Maar goed onderwijs is meer. Goed onderwijs nodigt kinderen uit om op hun manier tevoorschijn te komen en ze is een embryonale samenleving waarin kinderen worden voorbereid op de wereld van morgen, op de democratische samenleving. Dat zijn geen bijproducten van goed onderwijs, dat is wezenlijk voor goed onderwijs.

Onderwijs kan dat niet alleen, daar heeft ze anderen bij nodig die in de wijken met diezelfde ouders en kinderen werken: allereerst de ouders en de kinderen zelf, de politiek, de Centra voor Jeugd en Gezin, de kinderopvang, de sportvoorzieningen, kunst en cultuur en, last but not least, de samenwerking met kennis- en opleidingsinstellingen. De RuG en de HG. Om samen goed onderwijs te ontwerpen gebruikmakend van bestaande wetenschappelijke inzichten en deze te evalueren en bij te stellen. Mijn lectoraat wil wel een vensterschool adopereren om intensief samen te werken aan een goede praktijk van opvoeding, onderwijs en opvang.

Jeannette Doornenbal

Peta de Vries, decaan Pedagogische Academie, Hanzehogeschool Groningen

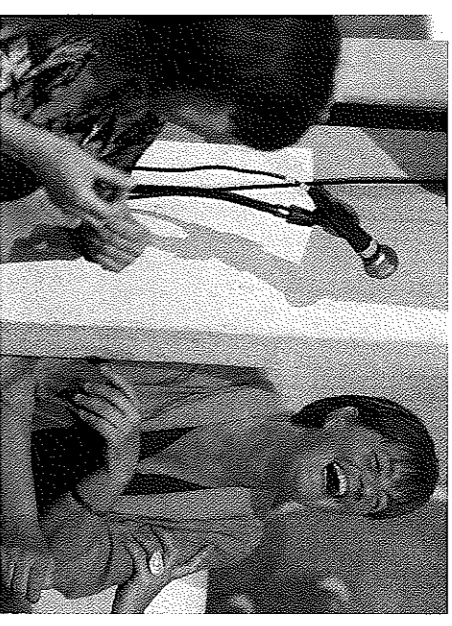
Op dat laatste gebied is de Pedagogische Academie actief. Goed onderwijs staat en valt met de kwaliteit van leraren. De opleiding tot leerkracht basisonderwijs staat daarom volop in de belangstelling van de politiek en onderwijsorganisaties. Nieuwe, zwaardere, kennisbases worden nu ingevoerd en er is meer aandacht voor praktijkgericht onderzoek. De docenten van de Pedagogische Academie hebben in de toekomst allemaal masterniveau, meer dan 10% is ook gepromoveerd. Bijna alle aan de PA Groningen verbonden docenten zijn al op niveau of volgen nu een masterscholing. Studenten kunnen zich verdiepen; excellentieprogramma's op de pabo, de mogelijkheid om op een academische basisschool mee te draaien, VWO-ers kunnen kiezen voor de Academisch Opleiding Leerkracht Basisonderwijs (bachelor pabo én sociale wetenschappen/onderwijskunde ineen). En in de toekomst zal de afgestuurde leerkracht in de eerste vijf jaar na afstuderen nog een verdiepingprogramma moeten volgen. Ook door het lerarenregister wordt gericht gestuurd op scholing van werkende leerkrachten. En voor hen worden steeds meer masterprogramma's ingericht. Want één van de sleutels tot verbetering van het onderwijs ligt in de onderzoekende houding van leerkrachten. Bij de 'volgende stap' is scholing in het werken met onderzoeksmethoden een belangrijke. Ik zie uit naar de volgende avond. Om nog beter te weten wat wij in het HBO en post-HBO moeten onderwijzen.

Peta de Vries

Zoveel mensen, zoveel meningen

Dat krijg je normaal als je twee of meer mensen bij elkaar zet. En voor allen aanwezig bij Rndom Onderwijs leek het daar ook wel wat op. Iedereen deelde de ambitie vervat in Groningen Onderwijsstad. Dat het onderwijs in de gemeente Groningen van zodanige kwaliteit zou moeten zijn dat een ieder vervult zou zijn van trots. Maar hoe daar te komen?

Groningen, dé Onderwijsstad van Nederland

Een avondje Rondom Onderwijs in de Graansilo met Hanneke Kappen is in mijn beleving bij voorbaat een garantie voor inhoudelijke ontmoetingen en een vrije verkenning van mogelijkheden en kansen. De uitnodiging voor een bijzondere Rondom Onderwijsversie van het Brede Besturenoverleg, het thema Groningen dé Onderwijsstad van Nederland, dit initiatief van de wethouder maakte me nieuwsgierig.

Piet Gorter, interim manager, projectleider. Expert PO voor 'School aan Zet'

In de inleiding van Ely Pastoor werden tot de verbeelding sprekende Groningse onderwijsvernieuwingen als de Vensterschool en het Technasium genoemd. In de verkenning die volgde werden door de bestuurders en directies inspirerende voorbeelden van initiatieven en visies op Groningen dé Onderwijsstad van Nederland geschetst. Mooi om waar te nemen hoe iedereen vanuit zijn of haar invalshoek verbindingen en kansen ziet.

Denken vanuit onderwijsbehoeften en ruimte bieden aan jonge mensen om al hun mogelijkheden en talenten te benutten, dat zou volgens mij in dé Onderwijsstad van Nederland een belangrijk uitgangspunt moeten zijn. Het zorgt ervoor dat iedereen er toe doet en dat een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen bij jonge mensen zich als vanzelfsprekend ontwikkelen. En wat voor jonge mensen geldt, is natuurlijk ook van toepassing op de volwassenen. Ook zij krijgen in deze onderwijsstad alle mogelijkheden hun potenties te benutten. In mijn visie beheersen in dé Onderwijsstad van Nederland alle jonge mensen de basisvaardigheden op een hoog niveau. Gaan in alle sectoren alle leerlingen naar school en behoort het onderbrengen van jonge mensen met interessante onderwijsbehoeften in aparte settings tot het verleden.

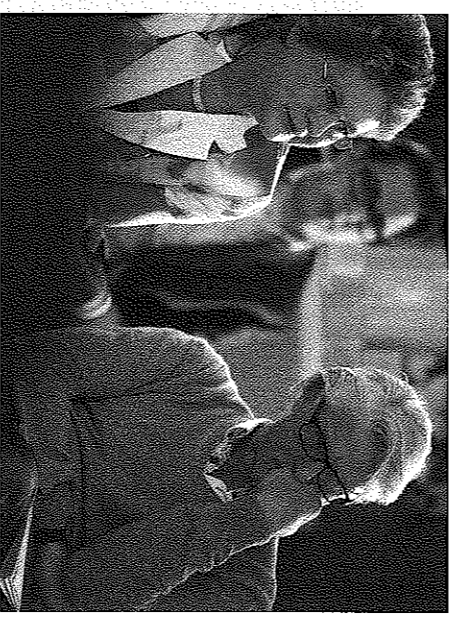
Het was een voorrecht om aanwezig te zijn op deze avond waarop bestuurders, politici, onderzoekers, opleiders, lectoren en onderwijsmensen een bijdrage leverden aan het op gang brengen van een beweging waardoor jonge mensen in deze stad overal zullen verkondigen: Groningen dé Onderwijsstad van Nederland.

Piet Gorter

Het begin van alles zal toch moeten zijn dat de basis op orde is. In een onderwijsstad behoren geen zwakke of zeer zwakke scholen voor te komen, geen leerlingen die uitvallen, geen talent dat onbenut blijft. Je kunt natuurlijk het oordeel van de inspectie van het onderwijs in twijfel trekken, maar dat lijkt me geen goed begin. Je kunt stellen dat er meer is dan taal en rekenen in de wereld, en dat is natuurlijk zo. Maar wat als je hele loopbaan in het onderwijs door een ontoereikend fundament in die domeinen een bezoeking wordt?

Het meest opvallende idee dat geopperd wordt: laat Groningen een stad zijn waar zittenblijven niet meer bestaat. Het lijkt een rare brainwave maar laat nu onderzoek naar de kleuterbouwverlenging en doubleren in het primair onderwijs net op dit punt eenduidig zijn: twee leerlingen die het even slecht/goed doen, de een wordt bevorderd, de ander doubleert of krijgt een kleuterbouwverlenging. De leerling die doubleert blijft altijd zwakker, degene die bevorderd wordt blijft meekomen met de groep. En aan het einde van de rit heeft de leerling die er een jaar langer over mocht doen dit als enige aanwijsbare verschil: het heeft een jaar langer gedurd maar het niveau is niet hoger.

Roel Bosker, hoogleraar Onderwijskunde en Directeur Onderzoek, RUG

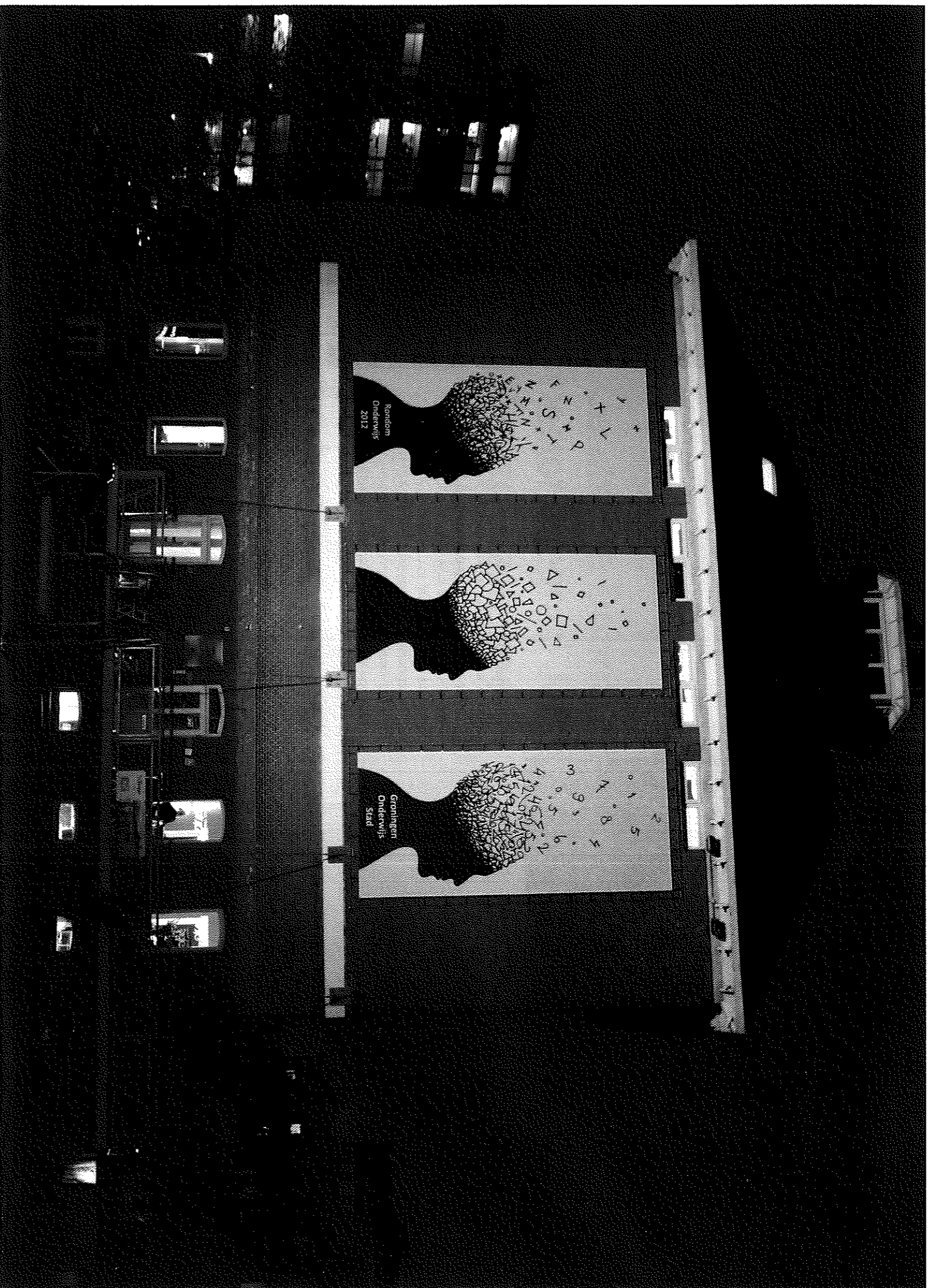
Langzamerhand hopen we dat dit soort onderzoeksinzichten in onze scholen doordringt. Met de drie noordelijke hogescholen probeert de Rijksuniversiteit Groningen dit te bewerkstelligen via de opleiding van een nieuwe generatie enthousiaste academisch geschoolde leraren basisonderwijs. In 2014 is de eerste lichterling klaar met de opleiding.

Allicht zou dat doordese men van de onderwijspraktijk met systematische kennis structureler kunnen dan alleen via deze weg. Te denken is aan een coalitie van scholen, leraren, opleiders, onderzoekers, schoolbegeleiders, beleidsmakers die met elkaar proberen het onderwijs in onze scholen te baseren op de kennisbasis over goed onderwijs. En waar die kennis hiaten vertoont gezamenlijk te werken aan onderzoek in en met de scholen om daaraan iets te doen.

Maar dat laatste werd nog niet gezegd en zou in een eerstvolgende Rondom Onderwijs aan bod kunnen komen.

Roel Bosker

Colofon

Initiatiefnemer van RondomOnderwijs
speciale editie 26 juni 2012

Gemeente Groningen,
wethouder Eily Paalbor

Regie en concept
Adfo Movere bureau voor marketing
en communicatie,

Hert Hamming en Hanneke Kappen
Grafisch ontwerp, Discoo

Fotografie Jan Willem van Bruggen
Druk Het Grafisch Huis

Papier Amber, graphic wit 70 grs/m²

De ontmoetingen vonden plaats in het
Slotheater - Graansilo van Groningen